

Pseudotropheus sp. "acei"

Geschreven door: MalawiRocks

1. Inleiding

1.1 Aanleiding tot het schrijven van het artikel

De *Pseudotropheus* sp "acei" is een Malawi cichlide die wat minder bekendheid geniet dan bv. de *Labidochromis caeruleus* (yellow), maar in feite zeker zo goed - zo niet beter - geschikt is voor de beginnende Malawi-enthousiasteling, en zelfs voor een beginnend aquariaan zeer goed te houden is. Deze prachtige vis verdient dan ook wat meer aandacht.

2. Achtergrond

2.1 Uitleg van de wetenschappelijke naam

Pseudotropheus komt van de cichliden die in het Tanganyika meer voorkomen, en betekent "onechte *Tropheus*". Waar "acei" vandaan komt is me niet bekend, waarschijnlijk komt het van het latijnse *acer*, dat o.a. snijden betekend, hiermee duidende op de manier van eten (zie verder).

2.2 Beschrijver van de vis

Nog niet officieel beschreven. Ontdekt door Regan (1922), verder beschreven door o.a. Konings (1995). De vis heeft in eerste instantie deel uitgemaakt van een andere genus, *Gephyrochromis*, maar is later (weer) verhuisd naar *Pseudotropheus*, feitelijk een soort van vergaarbak voor niet beschreven Malawi cichliden.

2.3 Familie, orde en klasse

Familie: Cichlidae

Orde: Perciformes

Klasse: Actinopterygii

2.4 Vindplaats

De west kust van het Malawi meer, aan zandoevers in ondiep water.

2.5 Waterwaarden

Malawi aquarium, Ph 7,5 - 8,5, Kh 8-15, Gh 6-15. No2 [0,1 en No3 [15 (!). De vissen houden van vers water en kleuren dan ook het mooiste.

2.6 Temperatuur

22-29 graden wordt getolereerd, maar de meeste Malawi-aquaria zitten rond de 24/25 graden en dat is voor deze soort ook prima. Zeker niet te warm laten worden!

2.7 Grootte

Mannetjes tot 15 cm, vrouwtjes meestal iets kleiner. In het wild blijven ze meestal kleiner.

2.8 Uiterlijke kenmerken

Slankere bouw dan veel andere Malawi cichliden van de Mbuna groep, basiskleur blauw, met een duidelijke metaalglans op de kieuwdeksels en een deel van het voorlichaam. Vinnen kunnen variëren van totaal geel, tot wit, afhankelijk van de oorspronkelijke vindplaats.

Foto uit eigen bak, man van de Yellow Fin variant.

2.9 Geslachtsonderscheid

Zeer moeilijk te zien op uiterlijke kenmerken, er is nauwelijks geslachtsdiformisme. Mannetjes hebben eivlekken, maar dat is ook bij deze soort nooit een zekerheid. Vrouwtjes kunnen die namelijk ook hebben. Vrouwtjes lijken wel wat slanker, en blijven wat kleiner. Verder alleen te zien door de vis te (laten) sexen.

Foto uit eigen bak, koppel bij de balts:

2.10 Nauw verwante soorten, varianten en kruisingen

Konings (1995) deelt de Acei in in vier geografische varianten waarvan er telkens twee veel op elkaar lijken. In de handel zal je vooral de termen Nkatha Bay (White Tail) en Luwala Reef (Yellow Tail) tegenkomen. De varianten met de witte vinnen zijn donkerder blauw gekleurd.

2.11 Problemen in leefomgeving

Geen, voor zover bekend. Het land Malawi kent uiteraard wel de nodige problemen, vooral in de zin van armoede en politieke instabiliteit.

2.12 Bouw van de vis

Geen bijzonderheden. De vis heeft een normale bouw. Voor de vaak wat gedrongen "Mbuna" cichliden komt deze soort "gestroomlijnd" over.

2.13 Gevoeligheid voor bepaalde ziekten of stoffen

Net als veel Afrikaanse riftmeercichliden, is ook deze vis gevoelig voor de gevreesde ziekte Malawi Bloat, die een hele bak kan decimeren in enkele dagen tijd. Bloat is een flagellaten aandoening die vaak ontstaat door verminderde weerstand dankzij vervuild water en/of verkeerde voeding (zie verder), en is dus ook in het algemeen goed te voorkomen door de omstandigheden en voeding optimaal te houden. Volgens Konings zijn Malawi cichliden gevoelig voor witte stip.

3. Gedrag

3.1 Algemeen gedrag

Malawi cichliden hebben de naam agressief en territoriaal te zijn, en in veel gevallen is dat ook wel zo. Zo niet bij deze soort. De Ps. sp. "acei" gedraagt zich zowel onderling als

naar andere soorten bijzonder goedaardig en agressie is een uitzondering.

3.2 Gedrag in relatie tot soortgenoten

Deze vis moet met enkele exemplaren gehouden worden, ze hebben duidelijk graag wat gezelschap. Het verdient de voorkeur enkele mannetjes en 2 vrouwtjes per mannetje te houden, hoewel dat zeker niet persé hoeft. De mannetjes stellen wel een rangorde in, maar tot gevechten zal het niet snel komen. In het wild komen ze voor in groepen van 3 tot wel 50 exemplaren.

3.3 Gedrag in relatie tot andere soorten

Ook hier is de vis een vreedzame soort, hoewel ze beslist wel van zich afbijten als ze aangevallen worden. Andere vissen worden in het algemeen genegeerd of uit de weg gegaan. In mijn aquarium had het uitzetten van deze soort tot gevolg dat de andere vissen beduidend minder schuw werden en veel vaker tussen de rotsen uitkwamen.

3.4 Gedrag in relatie tot leeftijd

Geen bijzonderheden.

3.5 Gedrag in relatie tot voedsel

Een "gelegenheidseter", zoals zoveel vissen. In het wild eet deze vis veel algen door ze van de onderkant van drijvende stukken hout af te schrapen. Daarbij worden ook kleine beestjes, die tussen de algen leven, uiteraard meegepakt. Het is beslist geen rover, maar al te kleine of jonge visjes zijn niet veilig voor ze.

4. Voedsel

4.1 Voedselbehoefte van nature

Algen, en kleine kreeftachtigen die tussen de opgroei ("aufwuchs") leven op drijfhout en rotsen.

4.2 Voedsel in aquaria

Een flink deel groenvoer is beslist noodzakelijk om ze in goede conditie te houden. Spirulina, erwten, broccoli, komkommer en allerlei "groen" droogvoer is goed voedsel voor deze vissen. Dit afwisselen met diepvriesvoer: krill, mysis, cyclops, artemia, Malawi-mix en een goede cichlidenkorrel. Levend voer is beslist niet nodig, maar het zal wel gegeten worden. Oppassen met rode muggenlarven of tubifex, de vissen kunnen de vetten in dergelijk voer niet verteren en slaan dat op in de lever (leververvetting). Slechts zeer spaarzaam, of liever helemaal niet, voeren.

5. Kweek

5.1 Alles over het kweken in de natuur

Voor de paring zal de man een ondiepe kuil graven, het vrouwtje wordt daar door heftig baltsen heengelokt. De vis is een maternale muilbroeder. De vrouw legt de eitjes, die bevrucht worden met de eivlekmethode en in de bek van het vrouwtje worden uitgebroed. De vrouw zal een rustig plekje opzoeken en in de meeste gevallen niet eten tijdens het broeden.

Foto uit eigen bak, koppel, vrouwtje (rechts) is aan het muilbroeden:

De tijd van bevruchting tot het loslaten van de jongen kan 3 tot 4 weken duren. Dit hangt ervan af of de moeder het idee heeft dat ze de jongen veilig los kan laten.

5.2 Alles over het kweken in het aquarium

Het kweken van Acei's in het aquarium is eenvoudig. Als de omstandigheden juist zijn, zullen de vissen al snel overgaan tot paren. Ze zijn geslachtsrijp als ze nog maar halfwas zijn, een grootte van ongeveer 6 cm. Als ze eenmaal een nestje gehad hebben, zal je met de regelmaat van de klok nieuwe nestjes krijgen. Indien je (een groot deel van) de jongen wilt behouden, kan je de vrouw na ongeveer twee weken dragen uitvangen en apart zetten. Na het loslaten van de jongen kan ze terug het oorspronkelijke aquarium in. Het verdient de aanbeveling dit niet te snel te doen. Mbuna kennen nauwelijks broedzorg na het loslaten, maar een of twee dagen doet het vrouwtje niets aan de kleintjes.

5.3 Opkweken van jongbroed

Eenvoudig. Als de jongen losgelaten worden zijn ze zelfstandig en eten "met de pot mee". De eerste tijd kan je bv. stofvoer geven, en dit vervangen door gemalen granulaat. Cyclops is ook goed voer voor de kleintjes. Wel het water goed schoon houden door regelmatig te verversen. Een zuurstofrijke omgeving is aanbevolen. Ze groeien gemiddeld een centimeter per maand en komen op kleur als ze ongeveer 2/3 centimeter zijn.

Foto uit eigen bak, jong exemplaar van plm. 3cm:

6. Conclusie

De "Acei" is een vis die uitstekend geschikt is voor de beginnend Malawi-liefhebber. Ze zijn mooi, niet veeleisender dan de meeste Malawi cichliden en vreedzaam. Ze kunnen daardoor zeer goed met veel andere Malawi Mbuna cichliden samengehouden worden. In mijn bak zijn ze handtam met een hoge - voor een vis dan - aaibaarheidsfactor.

Welke soort je neemt, de Yellow Tail of de White Tail is een kwestie van smaak. Hou alleen rekening met je mede-bewoners, het zijn forse en snelle zwemmers.

Voor wat betreft het aquarium: de minimummaat die Ad Konings hanteert in zijn boeken is 100 cm. Naar mijn mening is dat te krap en doe je 'm onrecht in bakken kleiner dan 120 cm / 250 liter. Het zijn drukke zwemmers en hebben wat vrije zwemruimte nodig, en absoluut een zandbodem. Stenen zijn wenselijk, enkele schuilplaatsen zijn wel nodig, vooral voor muilbroedende vrouwtjes.

7. Links

[Website Ad Konings](#)

8. Bronvermelding

Ad Konings: Back to Nature gids voor Malawi Cichliden, 2e oplage